

Fascinující KOČKY

Plemena koček a jejich původ
Chování a biologie koček • Vlastnictví a chov koček

Výukové materiály

Pro děti základních škol

Fascinující kočky

Vážené učitelky a vážení učitelé,

téměř všechny děti jsou kočkami fascinovány, a není vůbec divu! Jsou přítulné, hebké, hravé a obecně jsou ochotné se s dětmi pouštět do společných činností. Přesto jsou kočky také individualistické a někdy potřebují svůj prostor. Cítí-li se náhlou blízkostí člověka ohrožené nebo překvapené, dokáží se hlasitě a důrazně ozvat.

Děti mají mnoho příležitostí se s kočkami setkat: odhaduje se, že v Evropě žije 60 milionů koček, jsou tedy součástí našeho každodenního života buď přímo v rodině, nebo v blízkém okolí.

Cílem této brožury s názvem „Fascinující kočky“ je vysvětlit dětem snadným, živým a interaktivním způsobem původ koček, jejich zdomácnění, jejich biologii, některá plemena, jejich úlohu ve společnosti a zejména to, jak se kočky chovají a jak se chovat vůči kočkám. Jsme přesvědčeni, že děti se mohou při studiu kočky, která patří mezi naše nejoblíbenější a neznámější domácí zvířata, naučit mnoho o chování zvířat a lépe pochopit péči o ně.

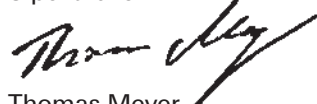
Brožuru „Fascinující kočky“ vytvořili odborníci na vzdělávání a s velkým úspěchem ji již používají učitelé a děti v německých školách. Učitelé oceňují, že mají podnětný, užitečný a dobře zdokumentovaný materiál k použití v základních školách, zatímco žáci jsou rádi, že je součástí jejich učebních osnov takoveto živé a interaktivní téma.

Tento bezplatný materiál lze stáhnout z internetových stránek FEDIAF a SVPDZ.

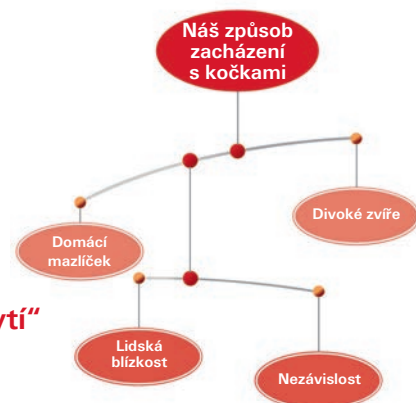
Tato brožura je také „živým dokumentem“, takže pokud máte jakékoli komentáře, nápady nebo návrhy na zlepšení ohledně toho, jak využívat tento materiál při vaší výuce, uvítáme vaše poznámky.

Doufáme, že při použití „Fascinujících koček“ zažijete s vašimi žáky příjemnou a úspěšnou výuku.

S pozdravem

Thomas Meyer
Generální tajemník – FEDIAF

Společenští individualisté, neboli „tři kočky jednu myš nechytí“ Několik poznámek ke koncepci výuky

Vážené učitelky a vážení učitelé,

kočky jsou báječná domácí zvířata, protože jejich požadavky a očekávání se shodují s mnoha lidskými potřebami. Nicméně my lidé často máme potíže s pochopením těchto komplikovaných tvorů, zejména jejich motivů, jejich rozporů a jejich silné osobnosti. Kočky nejsou ani tolik společenskými samotáři, jako spíše velmi citlivými zvířaty, která vždy loví o samotě. Z důvodu jejich podobnosti s divokými zvířaty se zdá, že kočky vedou velmi nezávislé životy ale zároveň mají velmi pružné společenské vztahy s jinými kočkami a s lidmi.

Právě tato svérázná kočičí povaha je pomyslnou společnou nití, která se táhne napříč informacemi a materiály v této brožuře zaměřenými na získávání dovedností. Brožura „Fascinující kočky“ je zdrojem praktických vědomostí a informací o tom, jak kočky správně chovat. Také u školních dětí prohlubuje pochopení a citlivost vůči specifickým potřebám těchto zvířat.

Naší prioritou je, aby se školní děti naučily zacházet s kočkami bez dozoru na základě svého vlastního smyslu pro zodpovědnost a s využitím svých znalostí kočičí biologie, chování a „řeči.“ Naším cílem je, aby školní děti na základě svých nově získaných znalostí dokázaly vhodným způsobem přizpůsobit své chování vůči kočkám a komunikaci s nimi a aby pochopily, že kočky jsou živí tvorové, které je třeba brát vážně. Znalost toho, jak se kočky chovají a vyjadřují, je nezbytná k vytvoření takového vztahu mezi lidmi a všemi zvířaty, který je „vhodný pro daný živočišný druh“. Děti popisují své subjektivní zkušenosti s takovýmito vztahy jako jedinečné, zajímavé a láskyplné.

My se také rádi učíme nové věci. Proto nás velmi potěší, když od vás případně obdržíme jakékoli komentáře, návrhy a konkrétní nápady ohledně vylepšení těchto výukových materiálů, abychom vám mohli v příštím vydání poskytnout ještě lepší materiály k výuce.

Váš tým pro publikaci „Fascinující kočky“

„Fascinující kočky“ – vzorové šablony

Obsah

Původ a předkové kočky domácí	1
Odkud kočka domácí pochází	2
Plemena koček	3
→ <i>Pracovní list</i>	3a
Jazyk koček	4
→ <i>Pracovní list</i>	4a
Jazyk psů a koček	5
→ <i>Pracovní list</i>	5a
Biologie kočky I: Stavba těla a zuby	6
→ <i>Pracovní list</i>	6a
Biologie kočky II: Ostré smysly	7
→ <i>Pracovní list</i>	7a
Fáze v životě kočky	8
Koupě kočky	9
Jak s kočkou správně zacházet	10
→ <i>Pracovní list</i>	10a
Výcvik kočky	11
→ <i>Pracovní list</i>	11a
Péče o kočku a krmení	12
Kolik kočka stojí; zdraví kočky a veterinář	13
List s řešeními pro učitele:	
→ <i>Pracovní list 3a – 11a</i>	14
Test: „Je moje kočka šťastná?“	15
Test: „Co vím o kočkách?“ (úvodní)	16
Test: „Co vím o kočkách?“ (pokročilý)	17
List s řešeními pro učitele:	
„Co vím o kočkách?“	18
Certifikát testu „Co vím o kočkách?“	19
Vyrobte si kočičí masku	20
Slovníček důležitých výrazů souvisejících s kočkami	21
Právní informace	22

Informační listy:

Informační listy jsou určeny pro učitele i žáky; obsahují informace týkající se „Fascinujících koček“, které jsou základem pro vyplňování pracovních listů.

Pracovní listy:

Žáci mohou vyplňovat pracovní listy na zadní straně příslušného informačního listu během výuky nebo ve studijních skupinách.

Malé kočky a velké kočky

Čeleď kočkovitých je velmi velká a je rozdělena na „malé kočky“ a „velké kočky“. Obecně lze říci, že malé kočky, například rys, umí příst, když se nadechují nebo vydechují, ale neumí vydávat řev. Oproti tomu velké kočky – například lvi a tygři – umí řvát, ale obecně neumí příst. Malé kočky mají oči se zorničkami, které se na prudkém slunečním světle zúží na úzkou čárku. Zorničky v očích velkých koček se na prudkém slunečním světle zúží na malý bod. Kočka domácí je členem podčeledi malých koček.

Kočky domácí se nyní nachází po celém světě. Srst koček může mít více než dvě stovky různých barevných kombinací.

Přestože je rys opravdu dosti velký, patří mezi malé kočky, neboť dokáže příst nebo vrčet, ale nedokáže řvát.

Tygr je největší žijící kočka; může narůst do délky až dvou metrů či více od čenichu až po konec ocasu a váží až 300 kg.

Lvi jsou jediné kočky, které žijí ve skutečně spolupracujících skupinách (zvaných „smečky“). Lvi mají dlouhou hřívu, zatímco lvice, jejichž srst má pískovou barvu, hřívu nemají.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Existují dvě velmi odlišné podčeledi koček: velké kočky a malé kočky. Naše kočka domácí patří do podčeledi malých koček.

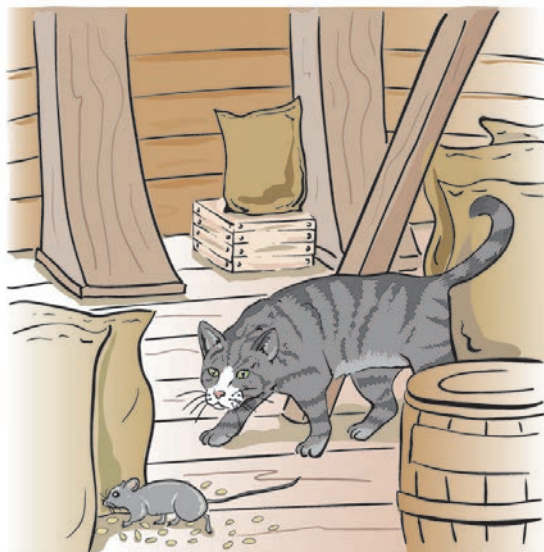
Odkud naše kočka domácí pochází?

Všechny kočky domácí, které nyní žijí s lidmi, jsou potomky africké divoké kočky, která dnes žije na většině území Afriky a západní Asie. Africké divoké kočky jsou přibližně 85-100 cm dlouhé (měřeno od čenichu až po konec ocasu) a váží 4-6 kg – stejně jako většina koček domácích. Jejich srst má pískovou barvu; na ocasu mají tmavé pruhy a konečky jejich chlupů jsou také tmavé. Tyto divoké kočky žijí v mnoha různých prostředích, včetně savany a zemědělských oblastí, ale obvykle se vyhýbají klimatickým extrémům, jaké panují například v deštných pralesech.

Od kočky divoké ke kočce domácí

Před přibližně 9 000 lety, když lidé začali budovat osady a vesnice v Egyptě, Iráku a Sýrii a pěstovat obilniny a skladovat zrna a jiné plodiny, netrvalo dlouho a jejich zásobárny potravin začaly plenit myši. Některé divoké kočky nakonec následovaly myši do těchto osad, protože věděly, že tam vždy budou mít dostatek myší, které budou moci lovit a jíst. Ve starověkém Egyptě byla kočka uctívána jako důležitá bohyně plodnosti a mateřství. Obchodníci s obilím brali kočky na palubu svých lodí, aby snižovaly počet krys a myší, takže kočky brzy cestovaly po moři z Egypta do celého světa.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Všechny kočky jsou potomci africké divoké kočky. Ze svého původního domova v Egyptě cestovaly na lodích po celém světě a usadily se také v naší zemi. Většina koček je krotkých a rády se mazlí, ale v každé kočce je stále ještě něco z divoké, nezávislé africké samotářky.

Ne všechny kočky jsou stejné

V průběhu tisíců let se z africké divoké kočky vyvinulo více než 40 plemen kočky domácí. Existují rozdíly v délce jejich srsti, barvě jejich srsti a očí, jejich velikosti a jejich osobnosti. Perská kočka je plemeno s nejdelší srstí (15 cm), zatímco siamská kočka má srst dlouhou pouhých několik milimetrů. Největším plemenem je mainská mývalí kočka, která může narůst do délky téměř 100 cm. Singapurská kočka je zástupkyní nejmenšího plemene a nedorůstá do větší velikosti než mládě jiných plemen.

Plemeno, které má hodně rádo mazlení a tulení, je ragdoll a získalo svůj název podle toho, že kočky z tohoto plemene jsou schopny tolerovat, když jsou nošeny jako hadrová panenka. Nejdivočejším plemenem ze všech je savanová kočka, jejímž předkem je serval (druh malé divoké kočky). Modrá britská krátkosrstá kočka, vyšlechtěná ve Velké Británii, je nejznámějším plemenem. Chartreuxská kočka vypadá velmi podobně, ale pochází z Francie. Některá plemena koček mají náboženské souvislosti: birmanská kočka (také známá jako birma posvátná nebo posvátná kočka Barmy) údajně jednou zachránila dalajlámovi život. Říká se, že turecká angora byla Mohamedovou nejoblíbenější kočkou, a po určitou dobu byla chována a šlechtěna pouze v zoologické zahradě v Ankaře. Slovo angora je odvozeno od tureckého města Ankara. Kočky, které mají namísto rovné srsti kudrnatou srst, se nazývají rex. Existují různá plemena pojmenovaná podle jejich místa původu: německý rex, devon rex, cornish rex.

perská kočka

mainská mývalí kočka

Devon rex

ragdoll

siamská kočka

savanová kočka

modrá britská krátkosrstá kočka

birmanská kočka

turecká angora

běžná domácí kočka

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Existuje mnoho různých plemen koček. Přestože všechny pochází z africké divoké kočky, jejich vzhled se může výrazně lišit. Také mají velmi odlišné osobnosti a charaktery. Stejně jako lidé mohou být velmi odlišní, také kočky se vzájemně velmi liší.

1 Znáte názvy koček na těchto obrázcích?
Přiřaďte písmena k názvům.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

g)

h)

Ragdoll

Birmanská

Turecká angora

Savanová

Mainská mývalí

Siamská

Perská

Modrá britská
krátkosrstá

2 Sbírejte kresby, fotografie a obrázky koček. Společně s kamarády z nich vytvořte plakát a ten pověste ve své třídě.

3 Které je vaše oblíbené kočičí plemeno? Najděte o něm co nejvíce informací a napište o něm do svého sešitu.

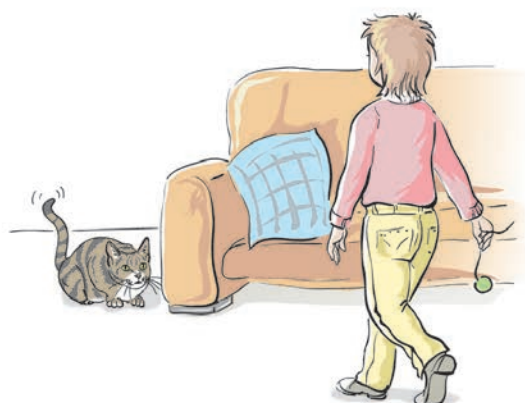
4 Máte doma kočku? Popište, jak vypadá, nebo případně přineste fotografii a ukažte ji třídě.

Jak kočky „mluví“

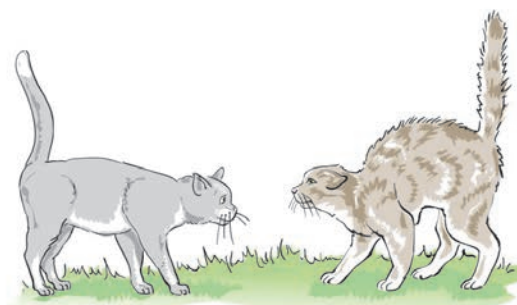
Kočky spolu obvykle „mluví“ pomocí řeči těla a pachových značek; zvuky používají jen zřídka. Když chtějí někoho ohromit nebo ohrožit, tak se zvětší, a když se bojí, tak se zmenší. Kočky využívají svůj ocas k tomu, aby ostatním kočkám daly najevo své rozpoložení: když má kočka dobrou náladu, drží svůj ocas rovně vztyčený do vzduchu; vrtění ocasem ze strany na stranu znamená, že je kočka v nabuzeném stavu, a kočka, která je rozzuřená nebo vylekaná, má zježené chlupy na ocase. Kočky dávají svoji náladu najevo také ušima: pokud uši směřují dopředu, je kočka zvědavá; u vystrašené kočky leží uši přitisknuté k hlavě a uši rozzuřené kočky trčí do strany.

Tato kočka chce pozornost. Tře se o nohy chlapce a značkuje je pachem, který lidé nedokáží cítit. Kočky se také snaží zachytit váš pohled tím, že se vám dívají přímo do tváře.

Tato kočka je v nabuzeném stavu. Pro jistotu se přikrčuje, aby byla co nejmenší. Konec jejího ocasu švihá vzrušeně ze strany na stranu a její oči jsou doširoka otevřené, aby jí nic neuniklo.

Kočka na pravé straně hrozí kočce na levé straně. Stojí na špičkách, její srst je zježená a má prohnutý hřbet. Díky tomu vypadá mnohem větší, než ve skutečnosti je.

Když je kočka naprosto bdělá a ve střehu, její tvář je zcela hladká, vousy směřují dopředu, její oči jsou doširoka otevřené a uši jsou obrácené směrem dopředu.

Kočka, která se cítí být ohrožená, sklopí své uši do strany, má široce rozevřené zorničky a dozadu stažené vousy. Pokud se hrozba přiblíží, bude hlasitě prskat.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Kočky obvykle „nepromlouvají“ k nám ani ostatním kočkám pomocí zvuků, namísto toho používají řeč těla a pachy. Musím se naučit kočičí „jazyk“, abych věděl(a), jak se správně chovat, když ke mně kočka „promlouvá“.

1 Jak se kočka vyjadřuje? Napište způsoby, které znáte.

2 Co „říká“ která kočka? Napište příslušná čísla do okének.

- a) Co chceš? Jsem velmi rozrušená.
- b) Nechoď příliš blízko – jsem silnější než ty.
- c) Hele, chci, abys mě pohladil!

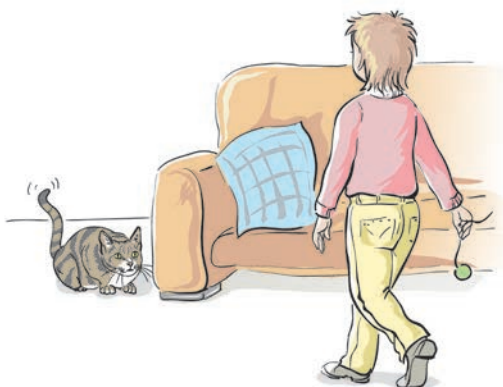
1

2

3

Psi a kočky hovoří odlišnými jazyky

Domácí psi žijí s lidskými rodinami. Společnost lidí je těší a nejsou rádi sami. Kočky jsou zcela odlišné: dokáží se samy o sebe postarat, nejsou závislé na jiných kočkách a rády se samy toulají. Psí a kočičí „jazyk“ se také velmi liší. Když se pes převrátí na záda, říká tím: „Jsem bezbranný, neublížuj mi.“ Když je kočka na zádech, může vystrčit všechny své drápy, což znamená: „Dej si pozor!“ To způsobuje mnohá nedorozumění, když psi a kočky žijí poprvé společně. Časem se však kočky naučí rozumět psům a naopak, takže se mohou dokonce i spřátelit.

Když kočka přede, je to obvykle známka přátelství. Chce být pohlazena a chce, aby jí byla věnována pozornost.

Když kočka zvedne packu, hrozí tím, že použije své drápy a že byste ji raději měli nechat na pokoji.

Kočka, jejíž ocas se kýve sem a tam, má náladu na lov. Nepřiplete se jí do cesty, jinak můžete pocítit její drápy!

Když vrčí pes, varuje tím, aby se k němu dotýčný nepřibližoval.

Když pes zvedne packu, často tím usiluje o získání pozornosti a žádá, aby byl pohlazen nebo podrbán.

Když pes vrtí ocasem, je šťastný a nadšený a žádá nebo se těší na hru.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Kočky a psi jsou velmi odlišná zvířata. Hovoří také odlišnými „jazyky“, takže stejný pohyb nebo stejná řeč těla může mít zcela jiný význam. Musím se naučit tyto rozdíly rozpoznávat a přizpůsobit své chování podle dané situace.

1 Popište situace na obrázcích a napište, jak byste se měli v jednotlivých situacích zachovat. Tato klíčová slova vám pomohou:
mává ocasem/vrtí ocasem, zvedá packu, vrčí, hladit (nehladit), nehýbat se, nechat na pokoji, hrát si

a

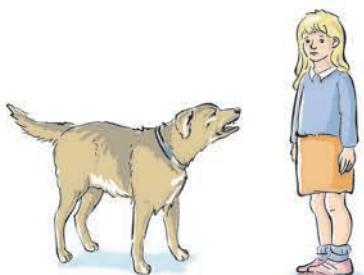
b

c

d

Stavba těla kočky

Všechny kočky jsou masožravci a při lovu plně využívají svého dokonale stavěného těla. Kočky jsou štíhlé a svalnaté a mají dlouhé nohy. Také mají velmi pružnou a ohebnou páteř. Jejich silné zuby a čelisti jsou uzpůsobeny k tomu, aby chytily, udržely a nakonec zabily svoji kořist a aby tak mohly přežít ve volné přírodě. Kočka dokáže zatáhnout své drápy, když se chce tiše plížit nebo lovit; když potřebuje šplhat nebo chytit a svírat kořist, tak je opět vytáhne.

Vousy

Kočky mají na tvářích speciální chlupy zvané vousy. Podobné vousy mají také nad očima. Kočky dokáží používat své vousy k rozpoznávání blízkých překážek ve tmě a také jimi umí vnímat a rozpoznat teplotu.

Zuby

Kočky mají 30 zubů. 16 v horní čelisti a 14 ve spodní čelisti. 4 z těchto zubů se nazývají špičáky, stejně jako u psů. Tyto zuby připomínající dýku, rovněž nazývané tesáky, jsou nejšpicatější a nejdelší. Kočky také mají stoličky, včetně trháků, které používají k porcování a dělení masa na kousky.

Srst

U kočky pokrývá srst celé její tělo s výjimkou čenichu a polštářků tlapek. Je tvořena vrstvou krátkých, hustých spodních chlupů – také zvaných podsada – a vrstvou delších, jemnějších chlupů, které určují barvu kočičí srsti.

Tlapky

Ty části tlapky, které se dotýkají země, když kočka chodí a běhá, jsou obdobou našich prstů na ruce a nohou. Kočky jsou prstochodci, tj. zvířata, která našlapují pouze na prsty. Jejich dlaně a chodidla se nikdy nedotknou země. Na každé přední tlapce má kočka pět drápů a na každé zadní tlapce čtyři drápy.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Kočky jsou masožravci s velmi ostrými zuby a drápy, ale umí být také velmi jemné. Když si však hraji s kočkou, musím přesto dávat pozor, aby mě nekousla nebo nepoškrábala.

1 Doplňte správně níže uvedená slova do mezer v následujícím textu:

vousy, drápy, špičáky, čenich, trháky, polštářky tlapek

Všechny kočky jsou masožravci; jejich těla jsou skvěle uzpůsobena pro jejich životní styl.

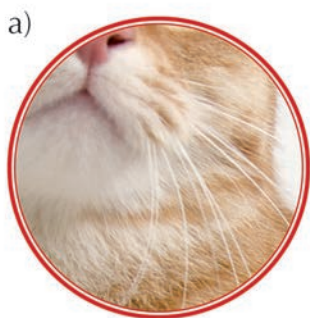
Silné zuby kočky dokáží chytit, udržet a nakonec zabít kořist, aby kočka mohla přežít ve volné přírodě. Nejšpičatější zuby kočky se nazývají a) _____ .
Kočka má také stoličky, které zahrnují b) _____ .

Kočky mají na tvářích speciální tlusté chlupy, kterými nahmatávají překážky ve tmě a kterými vnímají a rozpoznávají teplotu. Tyto tlustší chlupy se také nazývají c) _____ .

Kočky mají na svých tlapkách d) _____ . Ty jsou většinou schované a kočka je vytahuje pouze tehdy, když je potřebuje. Kočky je vytahují například venku při lovu, aby chytily kořist, nebo tehdy, když si je brousí o strom.

Tělo kočky je téměř celé pokryto srstí. Jediná místa bez srsti jsou e) _____ a f) _____ .

2 Kočka má několik charakteristických znaků. Vyberte si níže jeden z obrázků a popište znak, který obrázek ukazuje.

Zostřené smysly

Kočky jsou soběstačná zvířata, jejichž přežití ve volné přírodě závisí na jejich schopnosti ulovit malé živočichy v jakoukoli denní či noční dobu. Proto musí mít kočka takové oči, aby byla schopna vidět při velmi malém množství světla i na prudkém slunečním světle, a musí mít takové uši, aby dokázala zaslechnout slabý, vysoký pískot myši, což je zvuk, který lidé nejsou schopni slyšet.

Uši

Kočky mají velké trychtýřovité uši, které se mohou pohybovat nezávisle na sobě. Na rozdíl od nás nemusí kočky otáčet hlavu, aby něco lépe slyšely. Kočka má tak citlivý sluch, že dokáže slyšet zvuk myšního cupitání v dlouhé trávě i svá vlastní kořata, která matku těsně po narození volají hlasem na ultrazvukové frekvenci.

Oči

V noci kočka co nejvíce rozšiřuje zorničky svých očí. Protože zorničky jsou pak velké a kulaté, může se měsíční světlo snadněji dostat k vrstvě speciálních optických buněk za bulvou. Slabé světlo dopadající na tuto vrstvu je poté zaostřeno a soustředěno tak, aby kočka vše viděla mnohem zřetelněji, než jak to dokážeme my.

Čenich

Při lovu kočka nepotřebuje využívat svůj čich. Kočka však cítí pach „vzkazů“ od ostatních koček; tyto informace pak může využívat k tomu, že pozná, zda je autor vzkazu samec či samice a zda je připraven či připravena k páření.

Takto vidíte vy:

Takto vidí kočka:

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Kočky mají velmi citlivé, někdy však až přecitlivělé smysly. Například moje kočka má mnohem lepší sluch než já. V její přítomnosti si nesmím pouštět hlasitou hudbu či dělat velký rámus.

1 Které z následujících výroků jsou pravdivé? Zaškrtněte příslušné okénko.
(V některých případech jsou pravdivé oba výroky.)

a

Které dva smysly jsou pro kočku obzvláště důležité, když loví?

- Při lovu jsou pro ni obzvláště důležité oči a uši.
- Při lovu je pro ni obzvláště důležitý čenich a oči.

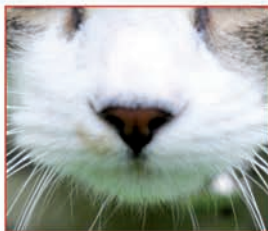
b

Co je zvláštního na kočičích uších?

- Kočka dokáže pohybovat každým svým uchem samostatně.
- Když chce kočka něco obzvláště dobře slyšet, musí otočit hlavu.

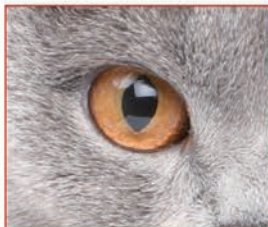
c

K čemu kočka používá svůj čenich?

- Kočka potřebuje svůj čenich především při lovu.
- Kočka používá svůj čenich k rozpoznávání důležitých pachových vzkazů od ostatních koček.

d

Co dělá kočka v noci se svými očima, aby lépe viděla?

- Téměř úplně uzavře své zorničky.
- Své zorničky naplno otevře.

e

Co dokáže kočka poznat z pachu jiné kočky?

- Zda je druhá kočka připravena k páření.
- Zda je druhá kočka samec či samice.

f

Jaký je rozdíl mezi sluchem kočky a člověka?

- Sluch kočky je citlivější a lepší než sluch člověka.
- Sluch člověka je mnohem citlivější a lepší než sluch kočky.

Od kotěte po dospělé kočku

Kočky jsou savci: rodí živá koťata, která se krmí živinami z mléka své matky a díky nim rostou. Kočky ve volné přírodě obvykle začnou „mrouskat“ – což znamená, že jsou připraveny se pářit a mít koťata – na jaře a v létě. Avšak z důvodu podmínek moderního bydlení a života uvnitř domů a bytů může u samic kočky nastat cyklus mrouskání v průběhu celého roku, takže je nejlepší nechat svou kočku vykastrovat, abyste zabránili nechtěnému zabřeznutí. Koťata se rodí přibližně dva měsíce po spáření. Přestože koťata ještě nevidí a nemají žádné zuby, mají již hmat a svým čenichem vnímají a rozpoznají teplotu, což jim umožňuje nalézt cestu k cecíkům jejich matky. Kočky mívají obvykle čtyři až šest koťat, které pak kojí pět až šest týdnů. Kočka má osm cecíků, takže by najednou mohla krmit a vychovávat až osm koťat. První mléko také obsahuje důležité protilátky, které koťata chrání proti onemocnění.

První týdny života

Kočky se během prvních čtyř týdnů svého života vyvíjejí úžasně rychle. Prvních deset dní nevidí a neumějí se třást, takže je důležité, aby žily ve velmi teplém a bezpečném prostředí se svojí matkou. Po pouhých deseti dnech dokáží koťata otevřít své oči, slyší, prskají a mňoukají. Když jsou stará dva týdny, stále ještě lezou poněkud vratce, protože jejich nohy nejsou ještě dostatečně silné, aby unesly jejich váhu. Ve věku tří týdnů se snaží lízat první polotuhou stravu. Když jsou stará čtyři týdny, jsou již připravena začít si hrát a od té doby si mohou procvičovat dovednosti a instinkty, s nimiž se narodila.

Kočka se stává součástí vaší rodiny

Mladé kočky se obvykle nastěhují ke své lidské rodině ve věku přibližně dvanácti týdnů. Při hrách se svými sourozenci, se naučily, jak se plížit a útočit na kořist a jak se před nebezpečím bránit nebo před ním utéci. Pokud vyrůstaly mezi lidmi úplně od začátku, jsou již k lidem přátelské a dovolí vám, abyste je hladili a drbali.

Soběstačná kočka

Ve věku jednoho roku jsou kočky jako dospělí lidé. Dokáží se samy nakrmit, ale nemají námitky proti tomu, aby o ně někdo pečoval a rozmazloval je! Protože již získaly spoustu zkušeností, vědí, čemu se vyhnout – například střetům se psy – a co je pro ně dobré, například vyhledat útočiště na stromě. Cítí se zcela uvolněně ve svém domově a s lidmi, s nimiž domov sdílí.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Kočky se stejně jako já musí naučit spoustu věcí. Zpočátku potřebují hodně péče a pozornosti, ale dospívají rychleji než já a v mnoha ohledech se o sebe dokáží postarat již v raném věku.

Která kočka je pro mě ta pravá?

Existuje mnoho způsobů, jak si pořídit kočku. Někdy má kořata sousedova kočka a téměř vždy lze nalézt jeden či dva vrhy koček na místních statcích nebo ve stájích. V novinách a na internetu jsou inzeráty na kočky, ale zvířecí útulky a kočičí domovy jsou také plné koťat čekajících na dobrý domov. Pokud chcete kočku s rodokmenem, měli byste kočku koupit od registrovaného chovatele.

Kotě s rodokmenem

Kotě s rodokmenem si můžete koupit od jednoho z chovatelů, kteří se specializují na druh kočky, který hledáte. Chovatel se postará o novorozená koťata a zařídí, aby byla očkována proti nejběžnějším nemocem, a také zajistí, aby byla ošetřena proti červům a blechám. Kočky s rodokmenem jsou často velmi přítulné již hned od začátku.

Kočka ze statku

Koťata, která pocházejí z vrhu na statku, jsou někdy krotká pouze napůl a mohou být dosti divoká. Některá z nich bude nutné vzít k veterináři, aby byla potřebně naočkována a aby byla ošetřena proti červům a blechám. Časem by si i tyto kočky měly zvyknout na život v rodině a obvykle bude zapotřebí pouštět je často ven.

Kočka ze zvířecího útulku

Na jaře a na podzim je velké množství koťat, která nikdo nechce, dáváno do zvířecích útulků nebo kočičích domovů, kde je jim poskytována zdravotní péče a pozornost, kterou potřebují. Tyto kočky jsou obvykle vycvičeny k pobytu v domě a milují společnost lidí.

Kočky doma

Kočky jsou zvědaví tvorové, kteří chtějí všechno prozkoumat a prolézt. V bytě či domě lezou do všech koutů, skáčou na poličky nebo do skříní a šplhají nahoru po záclonách. Měli bychom vždy zajistit, aby v našich poličkách nebyly mezery, kterými může kočka propadnout, abychom zabránili rozbití věcí a také zranění kočky. Dvířka myčky a pračky mějte vždy zavřená a dbejte na to, aby byly jedovaté domácí rostliny mimo dosah kočky. Také pamatujte na to, že vaše kočka nikdy nesmí mít přístup do skříňky, v níž jsou uchovávány čisticí prostředky. Když odcházíme z domu, vždy musíme zkontrolovat, zda jsou vyklápací okna zavřená, aby v nich nemohla kočka uvíznout.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Musím mít na paměti, že kočka ze zvířecího útulku nebo ze statku se nemusí chovat stejně jako kotě s rodokmenem od chovatele, takže si musím pečlivě promyslet, jaký druh kočky bude mé rodině nejvíce vyhovovat. Doma musím učinit preventivní opatření, aby si kočka neublížila.

Jak zajistit, aby se vaše kočka cítila doma šťastná

Když se kočka poprvé přistěhuje do nové rodiny, může se jí stýskat po její matce, po jejích bratrech a sestřích a po lidech, kteří se o ní dosud starali. Může se cítit velmi osamělá a může se snažit spřátelit s každým, kdo s ní v domě žije. Kočka se chce cítit v bezpečí; potřebuje někoho, kdo ji bude hladit a hrát si s ní. Potřebuje kočičí toaletu, která je udržována v dobrém stavu a čistotě, a škrabadlo, kde si může hrát nebo brousit drápy. Všechny kočky potřebují neustálý přísun čerstvé, čisté vody a pravidelnou speciální kočičí stravu a některé kočky také vyžadují časté kartáčování nebo česání. Mimochodem, když máte doma kočku, měli byste vždy dodržovat určitá hygienická opatření, abyste ne onemocněli - například byste si měli vždy umýt ruce poté, co jste si s kočkou hráli, a to zejména před jídlem a během jídla.

Z pohledu kočky vypadáte jako obr, takže abyste ji nevystrašili, když si chce hrát, skrčte se nebo si klekněte na zem. Pak budete ve stejné výšce jako kočka, a ona bude mít při hře s vámi pocit bezpečí.

Kočky chtějí být ve vaší blízkosti, i když jim přímo nevěnujete pozornost. Mají větší potřebu spánku než my, takže si rády zdímnou nebo pospí poblíž místa, kde sedíte. Když vaše kočka podřimuje, dbejte na to, abyste ji nerušili například pouštěním hlasité hudby.

Nikdy nezvedejte kočku za kůži na zátylku; toto dělají pouze kočky se svými koťaty a dospělé kočky by to ublížilo. Správně se kočka zvedá takto: jednoduše položte jednu ruku na hrud' kočky těsně za přední nohy a druhou rukou podepřete její zadek.

Kočičí toaleta musí být udržována v čistotě a musí být na klidném místě, kde kočka nebude při jejím používání vyrušována. Dbejte na to, aby byly do místnosti, kde se kočičí toaleta nachází, vždy otevřené dveře.

Kočky jsou přirozeně zvědavé a chtějí vidět, co se děje venku. Zajistěte, aby si vaše kočka mohla snadno vyskočit na okenní parapet, kdykoli se jí zachce, a aby tam měla místo, kde může sedět.

Když vaše kočka spí, nechte ji na pokoji. Kdybyste ji vzbudili, mohli byste ji vylekat.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Kočka chce a potřebuje spoustu věcí: nejenže je zapotřebí ji krmit a pečovat o ní, ale také si může chtít hrát nebo jednoduše jen spát. Musím se naučit správně se v různých situacích chovat, aby se kočka u mě doma cítila v bezpečí a pohodlí.

1 Co je zde špatně? Jak byste to udělali správně? Napište své odpovědi; tato klíčová slova vám mohou pomoci:
hlasitá hudba, nechat na pokoji, zvednout za kůži na zátylku, hrát si, kočičí toaleta, okenní parapet

a

Špatně: _____

Správně: _____

b

Špatně: _____

Správně: _____

c

Špatně: _____

Správně: _____

d

Špatně: _____

Správně: _____

e

Špatně: _____

Správně: _____

f

Špatně: _____

Správně: _____

Kočky se také učí

Jakmile nově narozená koťata otevřou oči, začnou se rychle učit tím, že pozorují a napodobují to, co vidí. Sledují, jak se jejich matka o sebe stará, a když si čistí srst nebo si brousí drápy, procvičují si to společně s ní. Jiné věci se učí neustálým procvičováním, například jak bezpečně a přesně skákat, jak udržovat rovnováhu na úzké tyči nebo břevnu, nebo jak měkce dopadnout po skoku či pádu. Kočky se učí také od lidí: brzy se naučí rozpoznávat své jméno a přijít na zavolání. Také se podle našich reakcí učí, co smějí dělat.

Co se kočky učí od své matky

Matka učí svá koťata, jak udržovat svoji srst bezvadně čistou a jak si brousit drápy. Také jim ukazuje, jak chytat a jíst myši. Učí je, která zvířata mohou lovit a která jsou nebezpečná, např. lišky nebo koně (kteří by je mohli kopytem ošklivě kopnout). Sledováním své matky se mladé kočky také učí kočičí řeč těla a význam různých pachových signálů.

Co se kočky musí naučit od nás

To první, co se kočka od nás naučí, je její jméno. Každý v rodině by měl používat jméno kočky, když k ní promlouvá; takto dosáhneme toho, že kočka bude brzy vědět, koho máme na mysli, když na ni voláme. Také kočce ukážeme, kde je její kočičí toaleta, a dáme jí najevo, že škrábání nebo kousání nás bolí. Naučíme kočku chápat, že existují věci, které se nám líbí, a věci, které rozhodně nesmí dělat.

Jak kočku řádně vycvičit

Když chceme, aby kočka něco udělala, obvykle ji požádáme vysokým hlasem a zavoláme na ni jejím jménem. Když kočka udělá něco dobře, pochválíme ji; pokud udělala něco obzvláště dobře, dáme jí nějakou lahůdku jako odměnu. Když kočce řekneme „Ne!“ nebo „Nesmíš!“ co nejhlubším hlasem a aniž bychom vyslovili její jméno, brzy ji tak naučíme, co nesmí nikdy dělat. Když kočka dělá něco zakázaného, můžeme také zatleskat rukama; to ji vyleká a naučí ji to: „Tohle nesmím dělat.“

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Kočka se stejně jako já musí naučit spoustu věcí. Mnohé z nich se naučí při hře se svojí matkou a ostatními sourozenci z vrhu. Existují také další věci, které ji musím naučit já, a to zejména co nesmí dělat.

To přispěje ke šťastnému spoluzítí s naší kočkou.

1 Co se kočka učí od své matky? Co se učí od lidí? Zaškrtněte příslušné okénko. Písmena, která jste zaškrtnli, přeskupte tak, aby vytvořila slovo, které označuje část těla kočky.

Nejíst ze stolu

Kočka

 E

Člověk

 D

Používat kočičí toaletu

Kočka

 C

Člověk

 R

Sát mateřské mléko

Kočka

 Á

Člověk

 T

Lovit myši

Kočka

 P

Člověk

 E

Brousit si drápy o škrabadlo

Kočka

 R

Člověk

 Y

ŘEŠENÍ:

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

2 Jaká pravidla se musíte naučit nebo jste se již naučili jako dítě? Vyprávějte krátký příběh. (Pokud budete chtít, můžete si zde poznamenat několik klíčových slov.)

Co kočka potřebuje

Váš domov je malý svět, v němž by se vaše kočka měla cítit v bezpečí a pohodlí. Kočka potřebuje misku na jídlo a další misku na vodu; kočičí toaletu umístěte do jiné místnosti, protože kočky nerady chodí jíst a na toaletu ve stejném prostoru. Zajistěte škrabadlo, kde kočka může šplhat, hrát si nebo si brousit drápy, a dbejte na to, aby vaše kočka měla místo, kde může sedět a koukat z okna. Kočky si velmi rády hrají s hračkami, například s balónkem nebo chlupatou umělou myší, a vždy byste měli mít doma zásobu kočičích pamlsků. Pokud máte dlouhosrstou kočku, budete potřebovat hřeben na její česání, ale jiným kočkám se také velmi líbí, když je někdo jemně češe kartáčem. Kočka nikdy nemá dost měkkých polštářů a útulných košíků, do nichž si může lehnout; a nezapomeňte na vhodný cestovní košík, který využijete, když je zapotřebí vzít kočku k veterináři. Kočky, které mohou chodit ven, někdy jedí trávu, aby se zbavily kuliček z chlupů, které vznikají tím, že kočka polyká chlupy, když se myje. Pro kočky, které žijí uvnitř bytu či domu, je prospěšná kočičí tráva nebo speciální kočičí krmivo, které jim má pomoci s kuličkami z chlupů.

Péče

Kočkám stejně jako lidem neustále vypadávají staré chlupy a na jejich místě jim rostou nové. Když svoji kočku češete, matné, staré, mrtvé chlupy zůstávají na kartáči a díky tomu je následně srst kočky obzvláště hebká a lesklá. Dlouhosrsté kočky je zapotřebí česat každý den, aby se jim srst nezacuchala; všechny ostatní kočky by měly být česány jednou týdně. Kočkám se česání kartáčem často dosti líbí a užívají si této zvýšené pozornosti.

Krmení

Nejllepší je podávat kočce dvě až tři malá jídla v průběhu dne. Koneckonců kočky nechytí a nesnědí najednou více než jednu myš! Hotové krmivo pro kočky ze supermarketu nebo obchodu s potřebami pro zvířata obsahuje vše, co kočka potřebuje pro zdravou stravu. Nikdy svoji kočku nekrmte zbytky jídla ze stolu, protože naše jídlo často obsahuje příliš mnoho soli nebo jiných věcí, které jsou pro kočky nezdravé.

Zdravé zuby

Kočky mají stejně jako lidé mléčné zuby, které vypadají a které jsou nahrazeny trvalými zuby předtím, než kočka dosáhne věku jednoho roku. Kočka potřebuje dobré zuby k tomu, aby přežila, protože ve volné přírodě jí svoji kořist celou, včetně kůže, kostí a svalů. Naneštěstí mají kočky na svých zubech často nezdravé usazeniny zubního plaku, jenž se následně změní v zubní kámen, který musí veterinář odstranit při zákroku prováděném v anestézii. Aby k tomu nedocházelo příliš často, můžete zuby kočky jednou denně jemně třít měkkým hadříkem nebo můžete kočku přivyknout tomu, že jí budete čistit zuby kartáčkem, stejně jako si zuby čistíte vy, ale za použití speciální kočičí zubní pasty a zubního kartáčku. Avšak ne všem kočkám se toto líbí, takže může být snadnější občas podávat kočce speciální suché krmivo nebo žvýkácí plátky pro čištění a ochranu zubů.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Moje kočka potřebuje spoustu láskyplné péče a pozornosti. Musím ji rádně krmit a dobře se o ni starat, aby si mohla užít dlouhý a šťastný život.

Koupě kočky a péče o ni stojí peníze

Pokud chcete kočku, měli byste uvážit, že kočka bude stát nějaké peníze a že bude potřebovat péči po celý svůj život. Pokud si pořídíte kotě od souseda nebo farmáře, obvykle nebude stát moc peněz. Zvířecí útulky obvykle požádají o příspěvek, když kočku adoptujete. Kočky s rodokmenem od chovatele jsou často mnohem dražší.

Na začátku si budete muset koupit určité vybavení, aby se u vás kočka cítila jako doma: škrabadlo, pohodlný košík pro kočku, cestovní košík nebo přepravku pro kočku, misky na krmivo, hřeben a kartáč a možná také postroj a vodítko pro kočku.

Také budete mít pravidelné výdaje za krmení, zdravotní ošetření, hračky, odměny a jiné drobné věci.

Návštěvy u veterináře

I když je vaše kočka zdravá, budete ji muset vzít k veterináři poté, co se k vám nastěhuje. Veterinář ji důkladně prohlédne a poté ji označí implantováním mikročipu pod kůži. Tento mikročip obsahuje jedinečné výrobní číslo, tj. žádné dva mikročipy na světě nemají stejné číslo. Veterinář toto číslo zapíše do registračního průkazu, který si jako majitel(ka) uschováte po celý život kočky. V registračním průkazu je také zaznamenáno jméno kočky a jméno majitele a jeho adresa. Veterinář také pravidelně zaznamenává očkování. Vaše kočka musí být očkovaná dvakrát v prvním roce svého života a jednou za rok po celý svůj život proti infekčním onemocněním, jako jsou například kočičí chřipka a vztekli- na. Veterinář také poskytne ošetření, které vaši kočku ochrání proti červům, blechám a klíšťatům. Pokud vaše kočka ještě nebyla vykastrována, veterinář tento zákrok provede předtím, než kočka dosáhne věku jednoho roku. Poté byste měli kočku brát k veterináři jednou za rok na přeočkování a celkovou prohlídku.

Dozvěděl(a) jsem se, že:

Pokud chceme, aby kočka měla vše, co potřebuje, bude nás to stát nějaké peníze. Kočku je zapotřebí pravidelně brát k veterináři kvůli očkování atd.

Měl(a) bych si naplánovat, kolik peněz budu potřebovat na následující

Koupě kočky

Zvířecí útulek nebo chovatel

Základní vybavení

Škrabadlo

Misky na krmivo a vodu

Kočičí toaleta a stelivo

Cestovní košík nebo přepravka

Hřeben či kartáč

Polštáře, deka, kočičí pelíšek

Hračky

Pravidelné výdaje

Krmivo

Stelivo do kočičí toalety

Ošetření proti blechám (každý měsíc)

Ošetření proti červům (každé 3 měsíce)

Veterinář

Implantovaný mikročip a registrační průkaz (jednorázový výdaj)

Kastrací zákrok (jednorázový výdaj)

Prohlídky, očkování (jednou za rok)

3a

Plemena koček

1.a) siamská	1.b) turecká angora	1.c) perská
1.d) modrá britská krátkosrstá	1.e) Ragdoll	1.f) savanová
1.g) mainská mývalí	1.h) birmanská	

4a

Kočičí jazyk

1. Kočky „mluví“ především pomocí řeči těla a pachovými značkami. Podle způsobu držení ocasu a uší kočky lze dobře rozpoznat její náladu. Kočky jen zřídka „mluví“ pomocí zvuků.
2. a) 3 b) 1 c) 2

5a

Pší a kočičí jazyk

- 1.a) Když kočka zvedne tlapku a vytáhne drápy, vyhrožuje mi.
V tomto okamžiku si nechce hrát, takže by bylo lepší nechat ji na pokoji.
- 2.b) Když pes vrtí ocasem, je něčím potěšen nebo se na něco těší. Nyní je vhodná doba na to, abychom si společně pohráli.
- 2.c) Když kočka mává ocasem ze strany na stranu, má náladu na lov. Musím si nyní dávat obzvláště velký pozor a neměl(a) bych se nyní kočku pokoušet hladit, aby mě nepoškrábala.
- 2.d) Když pes vrčí, varuje mě. Měl(a) bych si od něj prozatím držet odstup. To nejlepší, co mohu učinit, je nehýbat se a být zticha.

6a

Biologie kočky I: Stavba těla a zuby

1.a) špičáky	1.b) trháky	1.c) vousy
1.d) drápy	1.e) čenich	1.f) polštářky tlapek
- 2.a) **Vousy:** Kočka má vousy na tvářích a nad očima. Kočky vousy používají k nahmatání překážek ve tmě a k vycitování teploty.
 - 2.b) **Srst:** Srst pokrývá téměř celé tělo s výjimkou čenichu a polštářků tlapek. Srst se skládá z krátkých, hustých spodních chlupů – také zvaných podsada – a z delších, jemnějších chlupů, které tvoří vnější kožich. Tento vnější kožich také určuje, jakou barvu srsti kočka má.
 - 2.c) **Tlapky:** Ty části tlapy, které se dotýkají země, když kočka chodí a běhá, odpovídají našim prstům na rukách a na nohou. Kočky jsou prstochodci, tj. zvířata, která došlapují pouze na prsty. Jejich dlaně a chodidla se země při chůzi nedotýkají. Kočka má na každé přední tlapce pět drápů a na každé zadní tlapce čtyři drápy.
 - 2.d) **Zuby:** Kočky mají celkem 30 zubů: 16 v horní čelisti a 14 v dolní čelisti. Špičáky neboli tesáky jsou nejspičatější. Kočky mají také stoličky, včetně trháků (k porcování masa).

7a

Biologie kočky II: Ostré smysly

1.a) pravdivý, nepravdivý	1.b) pravdivý, nepravdivý	1.c) nepravdivý, pravdivý
1.d) nepravdivý, pravdivý	1.e) pravdivý, pravdivý	1.f) pravdivý, nepravdivý

10a Jak s kočkou správně zacházet

- 1.a) **Špatně:** Na okenním parapetu jsou knihy a míč, které kočce brání v tom, aby si nahoru vyskočila a mohla z okna pozorovat okolí.
Správně: Z okenního parapetu bych měl(a) vše odklidit, aby tam bylo pro kočku místo, kde může sedět a sledovat, co se venku děje.
- 1.b) **Špatně:** Dívka si chce s kočkou hrát, ale stojí přímo před ní. Takto dívka vypadá mnohem větší, což kočku vystraší.
Správně: Když si chci s kočkou hrát, měl(a) bych se skrčit nebo si kleknout. Pak bych vypadal(a) stejně velký (velká) jako kočka, takže by se mě nebála a mohli bychom si při společné hře užít zábavu.
- 1.c) **Špatně:** Děti poslouchají hlasitou hudbu. Kočka je vystrašená a hluk zraňuje její citlivé uši, takže běží ven z místnosti, aby hluku unikla.
Správně: Když je kočka v místnosti, měl(a) bych ihned snížit hlasitost hudby nebo si nasadit sluchátka. Kočka by tak nebyla znepokojena či vyděšena a ráda by mi dělala společnost.
- 1.d) **Špatně:** Dveře do koupelny jsou zavřené, takže kočka nemůže použít svoji toaletu. Dítě sedí u počítače a nevidí, že kočka chce jít do koupelny.
Správně: Dveře do koupelny bych měl(a) vždy nechávat otevřené, aby kočka mohla kdykoli používat svoji toaletu. Dveře by měly být zavřené jen tehdy, když je v koupelně jeden z členů rodiny.
- 1.e) **Špatně:** Děti si hrají s míčem a nechávají ho skákat na podlaze, přestože kočka chce odpočívat. To kočku určitě ruší a může ji to i vylekat.
Správně: Když chce kočka spát ve svém košíku, neměl(a) bych si hrát hlučným způsobem. Měl(a) bych si hrát ve svém pokoji nebo jít ven.
- 1.f) **Špatně:** Tato dívka zvedá kočku za kůži na zátylku. Kočky to nemají rády a je to pro ně bolestivé.
Správně: Měl(a) bych jednu ruku položit na hrud' kočky za přední nohy a druhou rukou podepřít její zadek. To je správný způsob, jak kočku zvednout, aniž by ji to bolelo.

11a Výcvik kočky:

1.a) Člověk (D)
1.d) Kočka (P)

1.b) Člověk (R)
1.e) Člověk (Y)

1.c) Kočka (Á)

Řešení: DRÁPY

Test

Kočky jsou jemná, přítulná zvířata, s nimiž je zábavné si hrát, ale také mají určité potřeby. Musí být krmeny a musí jim být věnována pravidelná péče a potřebují domov, v němž se mohou cítit bezpečně a pohodlně.

Následující test představuje snadný způsob, jak zjistit, zda by se kočka ve vašem domově cítila bezpečně a pohodlně. Jednoduše si pečlivě přečtete jednotlivé výroky a zaškrtnete příslušné okénko.

Test: „Je moje kočka šťastná?“		
Moji rodiče mají kočky rády.		
Můj sourozenec má kočky rád (moji sourozenci mají kočky rádi).		
Kočka se v průměru dožívá přibližně dvanácti let, ale může se dožít až dvaceti let.		
Dokáži se o ni starat po celý její život.		
Nejsem alergický (alergická) na kočičí chlupy.		
Nikdo z mé rodiny není alergický na kočičí chlupy.		
Kočka stojí peníze a potřebuje krmivo každý den. Také jsou s ní spojené další výdaje, například za návštěvu u veterináře v případě, že kočka měla nehodu nebo se zranila. Část svého kapesného bych vynaložil(a) na péči o kočku.		
Moji rodiče by byli ochotni vynaložit peníze na kočku.		
Péči o kočku mohu věnovat nejméně hodinu denně.		
Moji rodiče by mi pomáhali s péčí o kočku.		
V našem domově je vhodné místo pro kočičí toaletu.		
Náš dům nebo byt je dostatečně velký k tomu, aby v něm měla kočka spoustu místa na pohyb.		
Když jedu na prázdniny se svojí rodinou, našli by se jiní lidé, kteří by se o kočku starali, např. sousedi, babička a dědeček.		

Vyhodnocení

Nyní spočítejte, kolikrát jste zaškrtnli 😊. Zapište příslušné číslo zde: _____

Zaškrtnli jste 😊 desetkrát či víckrát? Skvělé, kočka by se ve vaší rodině cítila v naprostém bezpečí a pohodlí.

Pokud máte ve sloupci 😊 pouze devět či méně fajfek, měli byste uspořádat rodinnou poradou a pečlivě zvážit, zda by se u vás doma kočka opravdu cítila bezpečně a pohodlně.

Pokud si nejste jisti, můžete také navštívit nejbližší zvířecí útulek. Mnoho útulků uvítá „kmotry“, kteří chtějí zvířata pravidelně navštěvovat. Představuje to ideální způsob, jak kočky lépe poznat, a možná byste našli kočku, která by byla pro vás ta pravá.

1

Kočí jazyk

Jakými způsoby se kočka umí vyjadřovat? Vypište zde jednotlivé způsoby.

2

Plemena koček

Jaká plemena koček znáte? Vyjmenujte šest plemen:

3

Jak s kočkou správně zacházet

Co je důležité, když chcete, aby se vaše kočka u vás doma cítila bezpečně a pohodlně? Zaškrtněte správné odpovědi:

- a) Místnost, kde je kočí toaleta, musí být stále otevřená.
- b) Vždy bych měl(a) kočku zvedat za kůži na zátylku; kočkám se to líbí, protože jim to připomíná, jak je jejich matka zvedávaly jako kořata.
- c) Pokud si chci hrát s kočkou, měl(a) bych se skrčit, aby to vypadalo, že jsem stejně vysoký (vysoká) jako kočka. Pokud to neudělám, kočka by mohla být vystrašená.
- d) Kočka potřebuje, aby mohla sedět na okenním parapetu a koukat se ven; musím udržovat okenní parapet vyklizený, aby tam byl dostatek volného místa, kam si může kočka vyskočit a kde může sedět.
- e) Kočky milují hlasitou hudbu, takže bych měl(a) vždy přehrávat hudbu co nejvíce nahlas, když je kočka v místnosti.
- f) Když kočka spí, moji přátelé a já bychom měli být potichu, jinak by se kočka mohla s leknutím vzbudit.

4

Výcvik kočky

Co se kočka naučí od své matky? Co se naučí od lidí? Napište jeden příklad z jedné i druhé kategorie.

a) Co se kočka naučí od své matky:

b) Co se kočka naučí od lidí:

1 Stavba těla a zuby

Kolik toho víte o stavbě těla kočky a jejích zubech? Odpovězte na následující otázky:

- Jak se nazývají nejspičatější zuby kočky? _____
- Které části kočičího těla nejsou pokryty srstí? _____ a _____
- Kolik drápů má kočka na každé přední tlapce? _____
- Jak se nazývají chlupy, kterými kočka nahmatává překážky a pociťuje teplotu? _____

2 Kočičí smysly

Který z následujících výroků o kočičích smyslech je pravdivý? Zaškrtněte příslušné okénko:

- Když je kočka na lovu, jsou pro ni obzvláště důležité oči a uši.
- Kočka dokáže podle pachu jiné kočky rozpoznat, zda se jedná o samce nebo samici.
- Když chce kočka něčemu naslouchat velmi pozorně, musí otočit hlavu.
- Kočka využívá svůj čenich zejména při lovu.
- Aby kočka v noci lépe viděla, rozevívá své zorničky co nejvíce doširoka.
- Kočičí sluch je mnohem citlivější než lidský sluch.

3 Psí a kočičí jazyk

Znáte rozdíly mezi kočičí a psí řečí těla? Vysvětlete je pomocí příkladu ohledně „mávání ocasem“.

Když kočka mává svým ocasem ze strany na stranu, znamená to:

Když pes vrtí ocasem ze strany na stranu, znamená to:

4 Přídavná část

Co víte o původu kočky a prvních několika týdnech života kotěte? Doplňte mezery v níže uvedeném textu:

Původ: Všechny kočky domácí, které nyní žijí s lidmi, jsou potomky a) _____. Dnes tyto divoké kočky žijí v b) _____ a c) _____, většinou na poušti nebo v savaně, nebo ve skalnatých oblastech poblíž vesnic. Kočky se k nám dostaly před mnoha a mnoha lety z d) _____. Jejich úkolem bylo lovit krysy a myši, takže cestovaly jako pasažéři na lodích obchodníků s obilím.

První týdny života kočky: Kočky jsou e) _____. Když se kořata narodí, jejich matka je krmí mlékem. Kořata naleznou cestu k cecíkům matky pomocí f) _____ žádný z dalších jejich smyslů zatím nefunguje. Když dosáhnou stáří g) _____ dní, kořata dokáží slyšet, prskat a mňoukat a mohou otevřít oči. Ve věku h) _____ týdnů si začínají hrát a učit se od své matky a svých sourozenců. Když jsou stará i) _____ týdnů, mohou se kořata stát členem lidské rodiny.

„Co vím o kočkách?“ (Úvodní)**1 Kočičí jazyk**

Kočky „mluví“ především řečí těla a pachovými signály. Jejich náladu lze snadno rozpoznat podle polohy jejich ocasu a jejich uší. Kočka k „mluvení“ jen zřídka používá svůj hlas.

2 Plemena koček

Modrá britská krátkosrstá, chartreuxská, devon rex, německý rex, birmanská, mainská mývalí, perská, ragdoll, selkirk rex, siamská, singapurská, turecká angora...

3 Jak správně zacházet s kočkou

- a) X b) - c) X d) X e) - f) X

4 Výcvik kočky

a) Co se kotě naučí od své matky: udržovat si srst v čistotě a mýt se, brousit si drápy, chytat myši, používat a rozumět kočičí řeči těla, rozpoznávat pachové signály...

b) Co se kotě naučí od lidí: své jméno, jak používat kočičí toaletu, co nesmí dělat...

„Co vím o kočkách?“ (Pokročilý)**1 Stavba těla a zuby**

- a) Špičáky b) Čenich a polštářky tlapek
c) Pět d) Vousy

2 Kočičí smysly

- a) X b) X c) - d) - e) X f) X

3 Psí a kočičí jazyk

Když kočka mává ocasem sem a tam, znamená to: „Mám náladu na lov. Raději se příliš nepřibližujte, jinak můžete pocítit mé drápy.“

Když pes vrtí ocasem sem a tam, znamená to: „Jsem spokojený a nadšený, pojďme si hrát (nebo pokračujme ve hře)!“

4 Přídavná část

- a) Africká divoká kočka b) Africe c) západní Asie d) Egypta
e) savci f) hmatu g) deseti h) čtyř
i) dvanáct

Poznámka:

Test „Co vím o kočkách?“ se skládá ze dvou částí, úvodní a pokročilé. Tyto testy by měly být zadány postupně, tj. pouze žáci, kteří úspěšně složili úvodní test, mohou přikročit k pokročilému testu. V závislosti na věku a úrovni znalostí žáků může být úvodní test zadán samostatně.

K tomuto testu existuje certifikát, který může být žákům udělen.

Doporučujeme, aby byl test považován za „úspěšně složený“ tehdy, když je správných nejméně 50 % odpovědí žáka.

Certifikát

úspěšně složil(a)

test
„Co vím
o kočkách?“

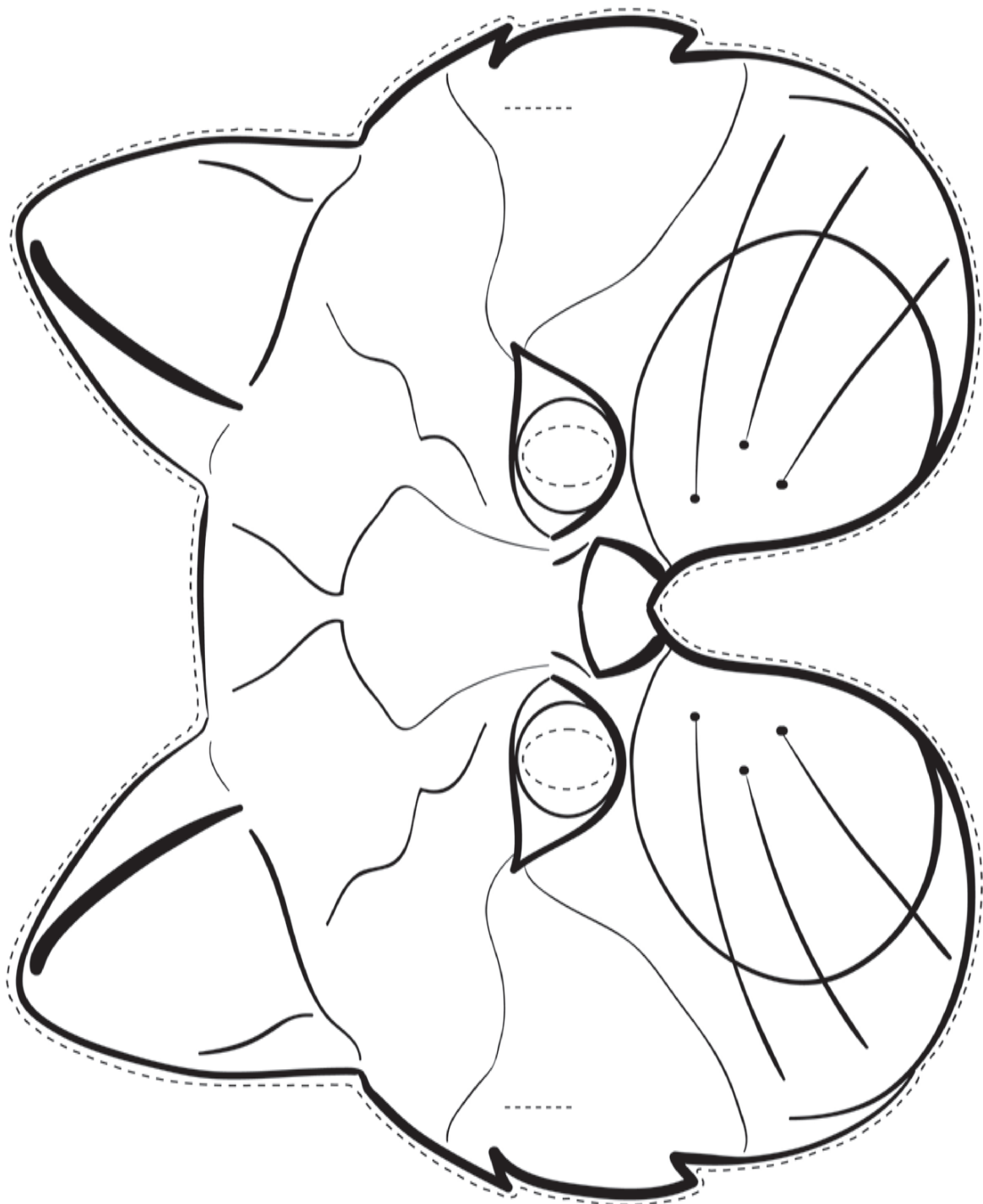
Místo a datum

Podpis učitele

1 Jak si vyrobit kočičí masku:

1. Vystříhnete masku podél přerušované čáry.
2. Vystříhnete otvory pro oči.
3. Prostříhnete štěrbinu naznačené přerušovanými čarami pro gumičky.
4. Ustříhnete patřičně dlouhé gumičky a prostrčte je zepředu štěrbinami.
5. Připevněte k sobě gumičky vzadu kouskem lepicí pásky nebo je svažte uzlem.
6. Masku je hotová a můžete si ji nasadit!

Stručná vysvětlení výrazů použitých ve výukových materiálech „Fascinující kočky“

Velké kočky

Do podčeledi velkých koček patří například lvi a tygři. Odlišujícím znakem velkých koček je to, že umí řvát. Na prudkém světle se zorničky velkých koček zúží do malého bodu, zatímco zorničky malých koček se zúží do svislé čárky.

Plemena

V průběhu posledních několika tisíců let se vyvinulo více než 40 různých plemen koček. Příslušná plemena mají odlišnou délku srsti, odlišné barvy očí a srsti a také se vzájemně liší velikostí a osobností.

Chovatel

Když se kočka (samice kočky) spáří se samcem kočky (kocourem), porodí kořata. Lidé, kteří se starají o to, aby se mezi sebou pářily kočky a kocouři z určitého plemene, se nazývají chovatelé. Když se narodí kořata, chovatel se o ně stará a zařídí, aby obdržela první očkování a aby byla ošetřena proti červům předtím, než jsou předána svým novým majitelům. Mladé kočky lze oddělit od jejich matky ve věku přibližně dvanácti týdnů, neboť v této fázi již nepotřebují být kojeny.

Masožravec

Savci, kteří jedí maso, se nazývají masožravci. Kočky patří do kategorie masožravců, protože ve volné přírodě loví, zabíjejí a jedí svoji kořist.

Kočí tráva

Kočí tráva, kterou můžete zakoupit v prodejně s potřebami pro zvířata, je pšenice vysetá nebo rašící v misce či na tácku. Kočky rády jedí travu, aby si přivodily zvracení. Dělají to proto, aby vyzvrátily kuličky nebo zámotky chlupů, které spolýkaly při péči o srst. Vždy kočkám zajistěte kočí trávu, aby kočky žijící v bytě či domě nejedly rostliny, které by mohly být jedovaté.

Kočí toaleta

Kočí toaleta je nádoba se stelivem, které kočce umožňuje zahrabat svůj trus. Stelivo pro kočky se může skládat z různých materiálů, ale všechny tyto materiály slouží k pohlcování vlhkosti a k odbourávání nepříjemných pachů.

Drápy

Kočky mají pět drápů na každé přední tlapce a čtyři drápy na každé zadní tlapce. Kočka používá své ostré, zahnuté drápy k chycení a svírání kořisti. Drápy také umožňují kočce bezpečně se přichytávat při lezení po stromech. Když však kočka odpočívá, drápy jsou skryty v kožním pouzdře.

Strava

Všechny kočky jsou masožravci. Jejich strava je odlišná od naší stravy a nemohou přežívat na stejné potravě, jakou jedí lidé, protože by z ní onemocněly. Nikdy nedávejte kočce jídlo či zbytky ze stolu, neboť tyto zbytky mohou mít pro zdraví kočky velmi vážné následky. Ideální je hotové kočí krmivo, neboť již obsahuje vše, co kočka potřebuje pro své zdraví. Vždy dbejte na to, aby vaše kočka měla k dispozici neustále hodně čerstvé, čisté, pitné vody.

Péče o srst

Kočky se často myjí tak, že lízají svoji srst, čímž se také zbavují přebytečných chlupů. Dlouhosrsté kočky pravidelně češte kartáčem nebo hřebenem, aby se jim srst nezacuchala. Krátkosrsté kočky samozřejmě také milují, když je někdo jemně češe kartáčem!

Stručná vysvětlení výrazů použitých ve výukových materiálech „Fascinující kočky“

Mrouskání

Samice kočky „mrouská“ tehdy, když je připravena spářit se s kocourem, aby pak porodila vrh koťat. Ve volné přírodě samice kočky mrouskají na jaře, když je večer déle světlo. Pokud se kočka spáří s kocourem v této době, koťata se narodí přibližně po 60 dnech. Kočka také může mrouskat na začátku podzimu, a proto se většina koťat ve volné přírodě narodí na jaře nebo na podzim. Z důvodu podmínek moderního bydlení však stále více koček žije uvnitř bytu či domu a jejich cyklus mrouskání tak může nastat kdykoli v průběhu roku, takže pro zabránění nechtěnému zabřeznutí je nejlepší nechat svou kočku vykastrovat.

Kočka vycvičená k používání kočičí toalety

Kočka, která žije ve volné přírodě, nebo domácí kočka žijící venku používá jako toaletu venkovní prostředí. Kočka, která tráví část svého času – nebo v případě kočky žijící v bytě či domě veškerý čas – uvnitř domu ve společnosti lidí, se musí naučit používat kočičí toaletu v podobě nádoby se stelivem. Kočku lze vycvičit k používání kočičí toalety tak, že se jí ukáže nádoba se stelivem a že je chválena, když ji použije. Pokud je nádoba čistá a bez zápachu, kočka obvykle nemá problém ji použít. Většina koček chce být ponechána o samotě, když jde na kočičí toaletu. Pamatujte na to, abyste kočičí toaletu každý den čistili a jednou týdně ji umyli.

Hygiena

„Hygiena“ je výraz označující všechna preventivní opatření, týkající se zdraví. V praxi to znamená udržovat se v dobrém zdravotní stavu dodržováním několika pravidel, když s vámi v domácnosti žije kočka. Například si musíte vždy umýt ruce poté, co jste kočku hladili. Rozumí se samo sebou, že nikdy nesmíte jíst nic, co bylo v misce, z níž se kočka krmí, a kočka nesmí jíst z něčího talíře. Když zajistíte, aby od veterináře a od vás kočka byla pravidelně očkovaná a dostávala ošetření proti blechám a červům, pomůžete tak kočce i své rodině zajistit dobrý zdravotní stav. V prodejnách se zvířecími potřebami také dostanete osvědčené prostředky proti blechám, klíšťatům a červům, které kočku zbaví těchto parazitů.

Kočka žijící v bytě či domě

Ne všechny kočky jsou kočky žijící venku. Spousta koček nikdy neopouští domov svého majitele. Pokud jsou na to kočky zvyklé již od počátku, obvykle jim nedělá potíže zůstat stále uvnitř bytu či domu, pokud mají dostatek podnětů, kterými mohou zaměstnat svoji mysl a které je udržují fyzicky aktivní.

Kočí toaleta

Kočky jsou velmi čistotná zvířata, která k vylučování moči nebo trusu používají kočičí toaletu. Kočí toaleta je zavřená nebo otevřená nádoba naplněná stelivem pro kočky, do něhož kočka zahrabává svoji moč nebo svůj trus. Kočí toalety musí být čišťeny každý den a stelivo pro kočky musí být měněno jednou týdně.

Savec

Kočky jsou savci, tj. rodí živá koťata, která se krmí mlékem. Kočky mají obvykle čtyři až šest koťat, která sají mléko přibližně šest týdnů. Kočka má osm cecíků, takže může najednou krmít a vychovat až osm koťat. První mléko také obsahuje důležité protilátky, které chrání koťata proti onemocnění.

Kastrace

Pokud nechcete, aby vaše kočka nebo váš kocour měl rodinu, můžete kočku nebo kocoura nechat u veterináře vykastrovat. To znamená, že jsou odstraněny kočičí pohlavní žlázy: v případě samice se jedná o vaječníky; v případě samce neboli kocoura se jedná o varlata. To zabrání kočce či kocourovi v rozmnožování. Kastrace je obzvláště důležitá u koček žijících venku, neboť není možné je stále hlídat.

Kočka žijící venku

Kočky, které nežijí výhradně v bytě či domě, ale smějí chodit také ven z domu, jsou „kočky žijící venku“.

Stručná vysvětlení výrazů použitých ve výukových materiálech „Fascinující kočky“

Tlapka

Části tlapky, které se dotýkají země, když kočky chodí a běhají, odpovídají našim prstům na ruce a na nohou. Kočky jsou prstochodci, tj. zvířata, která chodí po svých prstech. Jejich dlaně a chodidla se při chůzi země nedotýkají. Kočka má na přední tlapce pět drápů a na zadní tlapce čtyři drápy.

Kočka

Samice kočky se nazývá „kočka.“

Škrabadlo

Škrabadlo je svislý kus nábytku, který je obvykle pokrytý vlákny, jako je například sisal, a který je určen speciálně pro kočky. Kočky si na něm mohou brousit své drápy nebo po něm mohou šplhat, aniž by poškodily jiný nábytek. Všechny kočky, dokonce i kočky žijící venku, by měly mít škrabadlo, pokud mají zůstat zdravé a spokojené. Tato škrabadla jsou k dostání v mnoha různých barvách, velikostech a variantách.

Malé kočky

Odlíšujícím znakem malých koček, mezi něž patří například rys, je jejich schopnost příst, když vdechují či vydechují. Zorničky malých koček se na prudkém světle zužují do úzké čáry.

Kocour

Samec kočky se nazývá „kocour“.

Výcvik

Na rozdíl od psů nelze většinu koček naučit, aby poslouchaly příkazy. Nicméně i kořata je nezbytné již od začátku učit – jasným používáním slova „Ne!“ -, co nesmějí dělat, např. skákat na stůl. Kočky se brzy naučí své jméno a na zavolání přijdou.

Vousy

Kočky mají na svých tvářích speciální chlupy nazývané vousy. Podobné vousy mají také nad očima. Kočky používají své vousy k nahmatání překážek ve tmě, aby se jim mohly vyhnout, a k pociťování teploty.

Místo pro vaše vlastní vysvětlení nebo dodatky

Vydavatel:

FEDIAF

Avenue Louise, 89/2
B-1050 Brussels
Telefon: +32 2 536 05 20
fediaf@fediaf.org
www.fediaf.org

**Sdružení výrobců
potravy pro domácí zvířata**

Pražská 320,
257 21 Poříčí nad Sázavou
mail: svpdz@svpdz.cz
www.svpdz.cz

Redaktor: Thomas Meyer

Ilustrace: Heike Kreye, heikekreye@web.de

Z anglického originálu Fascinující KOČKY

přeložila © 2017 Silvie Marinová

Zdroje obrázků:

Titulek: Perská kočka: © Silvia Albert – Fotolia.com. Kotě: © Carola Schubbel – Fotolia.com
Skupina tří koček: © Simona van den Berg – Fotolia.com. Norská lesní kočka:
© Alexey Kardakov – Fotolia.com
Dívka s kočkou: © Fotosearch.de

Vzory kopie str. 1: Kočka domácí: © Falkenaugé – Fotolia.com. Rys: © Jörg Franzen – Fotolia.com
Tygr: © Martina Berg – Fotolia.com. Lev: © Nico Smit – Istockphoto.com

Vzory kopie str. 2: Africká divoká kočka: © Daryl & Sharna Balfour – Okapia.de

Vzory kopie str. 3: Kočka domácí, devon rex, perská, ragdoll: © Thomas Brodmann – Animals-digital.de
Britská krátkosrstá, mainská mývalí: © Kirill Vorobyev – Fotolia.com
Siamská: © Vasilij Koval – Fotolia.com
Birmanská: © Christiane & Frank Lehmkemper – Heilige-birma-de-saint-blanc.de
Turecká angora: © Callaloo Candcy – Fotolia.com

Vzory kopie str. 5: Kočka: © Buffy1982 – Fotolia.com. Pes: © vgm6 – Fotolia.com

Vzory kopie str. 6: Kočka: © Andreas Hilger – Fotolia.com

Vzory kopie str. 7: Kočka: © Thomas Oswald – Fotolia.com. Děti: © Marzanna Syncerz –

Vzory kopie str. 8: Kočka v košíku: © IVH. Dívka s kočkou: © IVH. Kočka na břevnu: © Callaloo Candcy – Fotolia.com

Vzory kopie str. 9: Chlapec s kočkou: © IVH

Vzory kopie str. 11: Kočka s koťaty: © Karaline – Fotolia.com. Žena s kočkou: © Farah-Diba – Fotolia.com

Vzory kopie str. 12: Kočka: © nightfly84 – Fotolia.com

Vzory kopie str. 13: U veterináře: © Monkey Business – Fotolia.com

© 2010 FEDIAF

Tyto výukové materiály a jejich části jsou chráněny autorským právem. Mohou být kopírovány pro použití při školní výuce nebo v interních školních studijních skupinách. Šíření částí nebo kompletních výukových materiálů mezi třetími stranami pro jiné účely, zejména z komerčních důvodů, je zakázáno.

FEDIAF *Vzdělávací materiály*

Evropská federace výrobců krmiv pro domácí zvířata

Avenue Louise, 89/2
B-1050 Brussels
Telefon: +32 2 536 05 20
fediaf@fediaf.org
www.fediaf.org